

L' AVENS

REVISTA MENSUAL

* CIENCIAS * ARTS * LLETRAS *

Barcelona Maig de 1883

LA GAYA SCIENCIA Y LOS JOCHS FLORALS

ASI del tot havia decaigut la poesia dels trobadors, quan lo Capitoli de la ciutat de Tolosa (Fransa) acordá en 1323 celebrar una festa en la que 's recompensés ab alguna joia als poetas que mes lluhissin en ella, á qual efecte reuni á set d' aquells pera que formessen lo jurat é invitessin als que volguessin pendrehi part. Se celebrá 'l primer consistori en l' any següent, y s' adjudicá la viola d' or á mestre Arnal Vidal de Castelnou d' Arri. En Guillem Molinier, per encárrech del Capitoli de la dita ciutat, escrigué unas *Leys d' Amors*, obra destinada á reglamentar la *Gaya Sciencia* que termená en 1356, y de la qual se 'n tragueren copias pera remetre á diversos llochs.

Secundant lo pensament portat á cap per lo Consistori de Tolosa, nostre rey Joan I, després d' haverho parlat ab Lluís d' Aversó y Jaume March, acordá crear á Barcelona una academia de *gay saber*, expedit desde Valencia en 20 de febrer de 1393, un document autorisantla.

Una volta instituhits los Jochs Florals s' anaren celebrant per alguns anys ab regular entussiasme fins á la mort del rey Martí en que decaygueren remarcablement, y haguera mort sens dupte, á no haverlos reanimat lo príncep Enrich d' Aragó (marqués de Villena) que vingué á Barcelona ab Ferran d' Antequera (rey de nova dinastia que per desgracia nostra 'l *parlament* de Casp acabava de nombrar rey d' Aragó).

Curiosíssima es la descripció que de la poética festa, fa 'l marqués de Villena en son *Art de trovar*.

Segons diu, se celebrava la festa en una sala del convent de frares Predicadors convenientment aparellada, entapitadas las parets y colocadas las joyas aixís com las composicions que obtavan á premi en una mena d' altaret en lo centre d' aquell. Las més de las vegadas presidía 'l Rey en persona, y ocupavan lo centre de la sala los set mantenedors ; lo reste del local, distribuhit en rengleras de sillons, era ocupat pèl públich. Quan aquest ocupava ja son lloch, entrava la comitiva, entre 'ls aplausos de tothom, ab l' ordre següent : obrían pas los verguers, seguían á aquestos los portadors de joyas, y venían després lo president, los set mantenedors y 'ls poetas. Comensava la festa ab un discurs del mantenedor mestre en Teología, encareixent l' entussiasme per la *gaya sciencia* y expressant l' objecte de la reunió ; y termenava ab la lectura de travalls per sos respectius autors, que anavan depositant en mans del escrivá major del Consistori, escritas sobre pergami ornat ab delicadas miniaturas. Se celebravan després dos Consistoris, l' un privat y públich l' altre. En lo primer, los mantenedors, després d' haver jurat obrar ab conciencia, escribian al marge de cada composició 'ls defectes de que, segons ells, adoleixía ; resultant premiadas las que 'n tenían menos nombre. En lo segon consistori (públich) entravan los poetas premiats al costat dels set mantenedors, precedits per trompeters y 'ls portadors de las joyas guanyadas. Per fí, eran obsequiats pèl president del Consistori ab un refresch, y conduhits á sas respectivas casas ab tot ceremonial.

S' aná acostant lo temps en que Catalunya perdía la vida propia y s' ofuscava sa esplendorosa historia, quan desaparegué 'l Consistori de la *gaya sciencia*, aixís com altras més venerables institucions.

L' únich que 'ns queda del fruyt donat per los Jochs Florals instituhits per Joan I, son los tres coneguts *cançoners* que 's conservan en París, Saragossa y en la Biblioteca Provincial d' aquesta ciutat.

*
*
*

Al sigle XIX, que es la época en que ressucitan los morts que valgueren en vida, estava reservat d' aixecarse 'l *renaixement* catalá, y com á primer fet important d' aquest, restaurarse la antigua institució de la *Gaya Sciencia*.

L' any 1859 fou lo primer de la present restauració, essent mantenedors D. MANEL MILÁ, president. D. JOAQUIM RUBIÓ, D. VÍCTOR BALAGUER, DON JOAN CORTADA, D. MIQUEL VICTORIÁ AMER, D. JOSEPH LL. PONS Y D. AN-

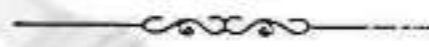
TONI DE BOFARULL secretari; se reberen 38 composicions. Obtingué la *flor natural* D.ª ISABEL DE VILLAMARTIN per sa composició *Clemencia Isaura*; la *englantina d' or* D. DAMAS CALVET ab *Son ells! Desembarch dels almugavers en Orient*; y la *viola d' or y plata* D. ADOLF BLANCH ab la poesia *Amor á Deu*. Fou proclamada *reyna de la festa* D.ª MARÍA MENDOZA DE VIVES.

En los anys següents han sigut *presidents del Consistori* los senyors † D. FRANCISCO PERMANYER Y TUYET, † D. LLUIS DE PONS Y DE FUSTER, † D. JOAN ILLAS Y VIDAL, † D. BRAULI FOX, † D. JOAN CORTADA, DON ANTONI DE BOFARULL, D. PAU VALLS, D. MARIAN AGUILÓ Y FUSTER, DON VÍCTOR BALAGUER, D. ADOLF BLANCH Y CORTADA, D. JOSEPH LL. PONS Y GALLARZA, † D. ESTANISLAU REYNALS Y RABASSA, D. JOSEPH DE LETAMENDI, D. GERONI ROSSELLÓ, D. ALBERT DE QUINTANA, D. FRANCESCH PELAY BRIZ, D. LLUIS ÇUTCHET, D. ANTONI ROS D' OLANO, D. JOSEPH LL. PONS Y GALLARZA, D. GONZALO SERRACLARA, D. TEODOR LLORENTE, D. JASCINTO VERDAGUER, y D. FREDERICH SOLER.

Durant los 24 anys de la restauració s' han elegit mestres en GAY SABER, als Srs. que á continuació s' expresan.

D. VÍCTOR BALAGUER

i escribissim aquestas notas biográficas vinticinch anys enrera, sota lo retrato d' eixa plana bastaria posar per únich comentari aqueix vers del poeta que representa:

« Jo so lo trovador de Montserrat.»

Llavoras en Balaguer era l' home de moda, sa oda «A la Verge de Montserrat» coneguda de tots los catalans d' aficions literarias. Avuy se podria afegir: jo so l' home que més ha treballat

per sa terra y que més detractors ha tingut en ella mateixa.

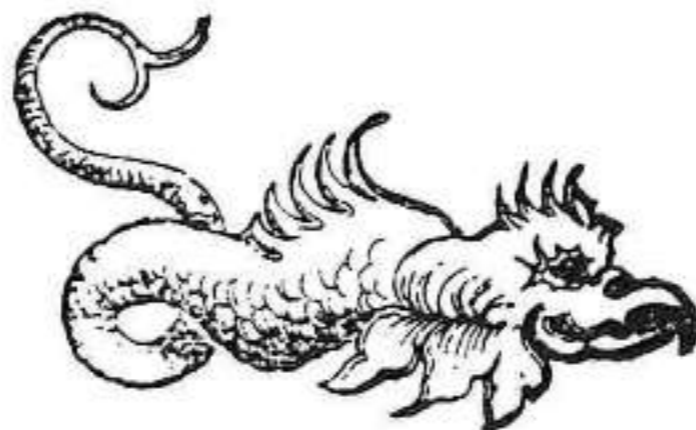
Nascut en Barcelona lo dia 11 de Desembre de 1824 va donarse á conèixer als 14 anys d' edad ab un drama. Després al mateix temps qu' estudiava

Filosofía y Lleys en aquesta Universitat se dedicá també ab més preferència á la redacció de varis periódichs literaris y polítichs. Llavoras comensá sa carrera de « jornalier de la premsa, » com éll se califica, y que ha continuat durant tota sa vida ja dirigit ó ja redactant innumerables periódichs tals com *La Lira*, *El Genio*, lo *Diari de Barcelona* (any 1850,) *La Corona d' Aragó*, *Lo Conceller*, *La Revista de Catalunya*, *La Montanya Catalana* y molts més.

Molt jove va esser nombrat poeta dels teatros Principal y Liceo y entre aixó, altres distincions que rebé y sa incansable activitat pera produhir y publicar arrivá una época en que 'n Balaguer era l' home necessari pera tot.

Sa primera poesia catalana (*A la Verge de Montserrat*) data de 1857 y valgué á son autor una felicitació ab centenars de firmas. Ella va ser qui més popularisá l' us de nostra llengua pera 'l cultiu de las lletras.

En 1859 en que varen restablirse los jochs florals fou mantenedor; en 1861 mestre en Gay Saber; en lo 62 y 63 ocupá també cárrechs y en lo 68 fou president. D' aquell periodo de 1859 á 68 datan molts de sas obras tals com l' *Historia de Catalunya* y altres. Estigué també emigrat á Avignon ahont contribuí moltíssim á la actual germanó de nostra patria y de Provensa. Del 68 al 74 s' ocupá mes preferentment de política tornant á la vida literaria en lo 75 en que vá esser nombrat Académich de la Historia. Desde llavoras ha publicat sas inspiradas trajedias, sa obra sobre 'ls trovadors y últimament en la colecció de sas poesías s' ha donat á conèixer com á excelent cultivador de la escola de Heine y Becquer.

D. GERONI ROSSELLÓ

GERONI Rosselló vegé la llum per primera volta en 31 de Janer de 1827. Publicá desde jove varias poesías castellanas en diversos periódichs, y las coleccioná en 1853 en un bonich volum baix lo nom de *Hojas y Flores*.

Més endevant ha publicat llibres d' importancia que molt honran nostre renaixement com las *Obres rimades de Ramon Lull*, per primera volta donadas á l' estampa, en l' any 1859; *Lo joglar de Maylorcha*, colecció de romansos sobre la historia de Mallorca admirablement escrits en parla llemosina del sigles XIII y XIV, en 1862, y *Flors de Mallorca* colecció de poesías dels primers poetas mallorquins, 1873. Tot aixó á més d' algunas obras y coleccions castellanas.

Ocupa 'l segon lloch entre 'ls mestres en Gay Saber, títol que obtingué per haver guanyat las tres joyas ab sas poesías *Madona Violant*, *Lo castell de l' armonía* y *Lo Rey Conqueridor*.

D. JOAQUIM RUBIÓ Y ORS

OBTINGUÉ 'l títol de *mestre en Gay Saber*. En Joaquim Rubió y Ors, en lo dia 3 de Maig de 1863, després de guanyats los tres premis ordinaris de rúbrica en los Jochs Florals.

No eran los primers, ni 'ls únichs, en aquet temps, que lograva. Ja en 1842, contant 24 anys (nasqu' en Barcelona lo 31 de Juliol de 1818) n' había obtingut un, en lo certámen de poetas castellans y catalans celebrat per l' academia de bonas lletres de nostra ciutat, per son poema *Roudor de Llobregat*; y en los mateixos Jochs Florals, á més, 4 d' extraordinaris y un accésit.

Honra'l també, l' haber obtingut per oposició, quan tenia 29 anys la càtedra de literatura de Valladolid, de la que fou traslladat en 1858 á la de Historia Universal de nostra Universitat, y que desde allavors ocupa.

Várias y de diversos géneros son las obras qu' ha donat á llum.

L' única colecció de poesías (publicada en 1841 per primera volta) es *Lo Gaiter del Llobregat*, llibre que lográ molt nom per ser lo primer pas del renaixement catalá, pero que no descubreix un ver y gran poeta y que conté poesías molt poch originals.

Son en prosa y publicadas modernament: *Los supuestos conflictos entre la religión y la ciencia*, *Paralelos entre el catolicismo y las sectas protestantes*, *Ausias March y su época*, obras mitjanas; lo *Epítome programa de Historia Universal* (3 tomos) pera sos deixebles, nombrosas voltas resúmen molt fidel de En Cantú, y dos compendis del *Epítome* destinats á la segona ensenyansa.

Té, además, publicadas las següents: *Apuntes para la historia de la sátira de algunos pueblos de la antigüedad y de la edad media*, *Breve reseña del actual renacimiento de la literatura y lengua catalana*, *Brunequilde y la sociedad franco-galo romana*, obras agotadas; *El libro de las niñas* (vigésima segona edició) y un *Manual de elocuencia sagrada*.

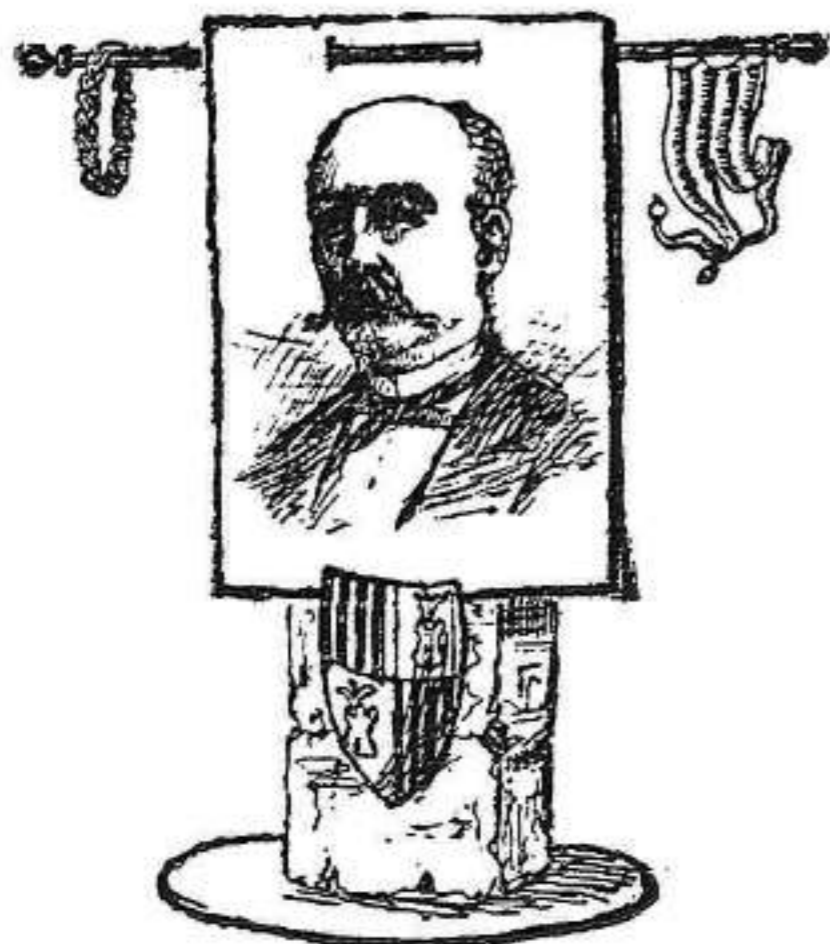
Modernament, també, composá lo quadro dramátich Guttemberg que demostra bonas aptituts pera aquet género, en son autor, y se nos fá estrany que no 'l cultivi més.

Lo que, sobre tot, ha donat nom al Sr. Rubió, es haber sigut lo regenerador de nostra literatura, obrint la marxa á la valiosa munió de poetas y literatos que son avuy l' honra de Catalunya.

Fou *mantenedor* l' any de la restauració dels jochs florals y nombrat pera 'l mateix càrrech un altre any.

D. MARIAN AGUILÓ Y FUSTER.

ots los que han sigut los primers en iniciar nostre renaixement literari, mereixen respecte dels que 'ls han seguit, perque no deixin de ser sos mestres. Aguiló fou lo primer que en Mallorca escrigué ab la llengua en que li brollavan las ideas.

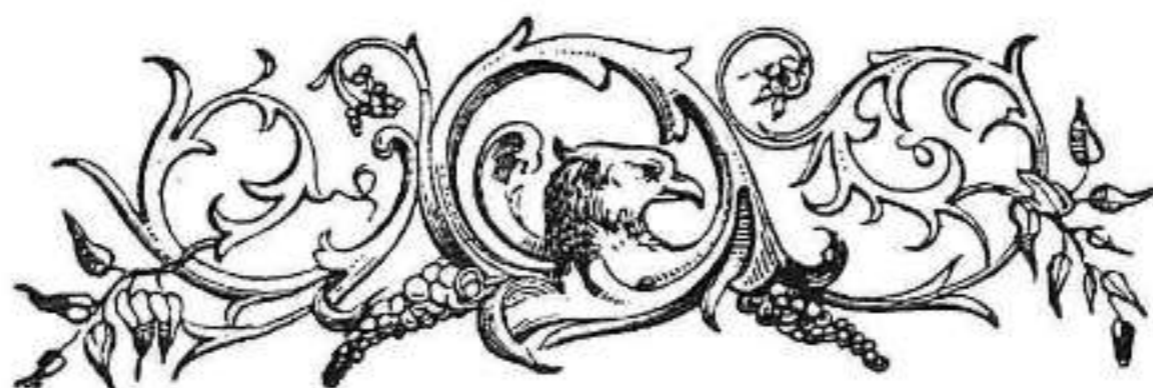
Nasqué en Palma lo 16 de Maig de 1825, feu la carrera de Jurisprudencia en nostra Universitat y en 1844 entrá empleat en la Biblioteca Provincial. En 1858 aná á Valen-

cia ab lo títol de primer bibliotecari, y tres després torná á Barcelona ab lo de jefe de la Biblioteca de S. Joan (avuy en la Universitat).

En 1866 se 'l proclamá mestre en *Gay Saber*, per haver obtingut tres premis ordinaris ab sas poesías *Esperança*, *Aixó ray*, y *L' Enteniment y l' Amor*; y en l' any següent sortí elegit president del Consistori.

Es, entre nostres erudits, un dels qui més ha treballat. Sos estudis li han valgut lo pertanyer, desde molt jove, á las primeras corporacions de la nació, com las Reals Academies de la Historia, de Bonas Lletres y de Bellas Arts. Te fets importants estudis sobre bibliografía catalana, y está preparant (y 'l té ja molt avansat) lo *Diccionari general de la Llengua*.

En 1872 comensá á publicar sa *Biblioteca catalana*, y en l' any següent lo *Cançoner llemosí de les obretes més divulgades durant los setgles XIV, XV é XVI*.

D. JOSEPH LLUIS PONS Y GALLARZA

ASSÁ En Pons jove á nostra ciutat á seguir sos primers estudis, després d' haver fet sa infancia á Palma ahont nasqué 'l 24 d' Agost de 1823.

Després d' haver termenat jove encara sa carrera de jurisprudencia y filosofia, obtingué al cap d'alguns anys (1849), per oposició, la càtedra de Retòrica en l' Institut Provincial de Barcelona, y en 1851 passá á sa patria á desempenyar la de Geografia é Historia en l' Institut Balear, ahont con-

tinúa encara.

Desde sa juvenesa mostrá sas inclinacions literarias y col·laborá en varios periodichs y revistas castellanas.

Mes arribá 'l jorn en que comensá á Catalunya á enarbolar-se 'l penó del *renaixement*, y éll fou un dels que l' iniciaren á Mallorca. D' allavoras ensá pocas han sigut sas composicions en llengua castellana.

Formá part del primer Consistori de la restauració dels Jochs Florals, y 'n fou president l' any 1870. Ab sas poesías *La Llar*, *La mort dels Moncades* y *La montanya catalana*, obtingué 'l títol de mestre en Gay Saber en l' any 1867.

En aquest any lo torném á contar com á mantenedor del Consistori.

D. ADOLF BLANCH Y CORTADA

LICANT, ahont incidentalment se trobavan sos pares (1832), va bressolar á aquest poeta, mes poch temps pugué guardarlo, puig molt jove era encara quan va venir á la ciutat comtal pera estudiar filosofia (lo batxillerat d' avuy) y llicenciarse en Dret.

Ja en lo curs de sos estudis clarament deixá veurer las aficions literarias é instints poétichs que després tant l' hi han valgut. Va tenir la sort de contar ab l' ensenyansa y amistat del ilustre Pau Piferrer que també, desgraciadament, li doná lloch á emprendrer sa vida literaria ab una poesía elegíaca, publicada als pochos días d' haver mort l' eminent crítich en lo diari de Barcelona, y que además de ser molt sentida daba un color simpátich el primer pas d' En Blanch per l' agraument de qu' era mostra. Contaba allavors 16 anys.

En l' any de 1854 publicá una petita colecció de poesías catalanas y castellanas titulada *Fuegos fátuos* que, com primera obra, es molt desigual; en 1859 guanyá en los Jochs Florals lo premi de *Fé* per la poesía *Amor á Deu*; en 1867 l' *englantina* per lo *Castell feudal*, y en 1868 la *flor natural* essent nombrat mestre en *Gay Saber*. També n' habia guanyat un d' extraordinari y dos accéssits y més tart ha publicat ab lo títol *Odas*, un altre colecció de poesías algunas de ver mérit.

Lo Sr. Blanch no es solzament poeta. Ha compartit la vida de literat ab sas aficions económicas, principalment, també apuntadas desde jove y descapdelladas á mesura que l' industria catalana creya haver d' aixecar son crit de proteccionisme. Son talent y decisió, en aquest punt, li valgué ser nombrat soci de mérit de l' Institut industrial de Catálúnya.

Ha escrit, además, l' *Historia de la guerra de la independéncia*, dedicada al príncep d' Asturias l' actual rey de Castella N' Alfons XII en castís castellá y elegant istil; l' *Historia de la ciudadela y del castillo de Tortosa*; *Los pobres* (novela); en colaboració ab D. Antoni de Bofarull la *Gramática catalana*; en la d' un distingit é ilustrat advocat d' aquest colegi traduhí al castellá l' *Étude sur l' art de parler* de Mr. Bautain; y fou lo

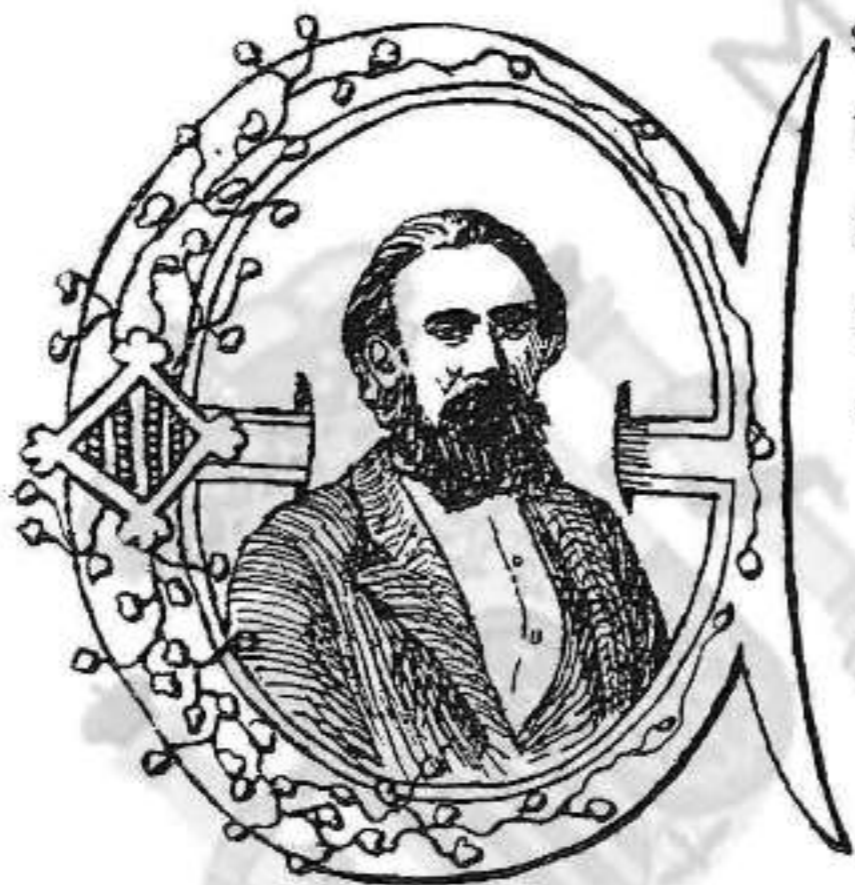
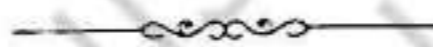
més ardent impulsador del diccionari catalá-castellá d' En Labernia, augmentat.

Es membre de l' Academia de Bonas lletras d' aquesta ciutat y ha sigut elegit quatre vegadas mantenedor dels Jochs Florals.

Trist es per Catalunya sa poca facundia, primer, y lo retrahiment literari, ara, en que desde fa molt temps viu y que pot fer creurer que lo poeta ha perdut tot l' entussiasme per las lletras catalanas, que ja, avans, compartia, en tanta manera, ab las de Castella.

D. FRANCESCH PELAY BRIZ

s lo Sr. Briz un d' aquells á qui més deu nostra moderna literatura, puig que per espay de molts anys no ha cessat de publicar obras interessants, ja producte de son ingeni, ja d' altres literats, ja impressió de obras antigas.

Nasqué á Barcelona l' any 1839. Jove encara fundá 'l primer periódich verament literari de Barcelona *Lo Gay Saber*, excepció feta de *Lo verdader catalá* (que isqué en Mars de 1846 y morí al cap de sis números), periódich que ha sostingut fins avuy dia, després de dos paros temporals.

De las moltas obras catalanas que porta publicadas, sobresurten los dos notables poemas *La Masia dels Amors* y *La Orientada*, plé 'l primer de sabor popular y de la deguda majestat lo segon, dat lo gloriós fet ab que es inspirat, y á propósit del qual farém constar que no acertém á compendre la fredó ab que s' ha rebut. Ab gust donaríam compte de totas sas obras si no 'ns ho impedíssin los límits de nostre lleuger trevall; pero consti que ha trepitjat tots los terrenos, desde la senzilla poesia popular fins als travalls d' erudit.

Obtingué 'l títol de mestre en Gay Saber en 1869 per haver guanyat los premis de reglament, per lo qual, com als demés, li tributém avuy lo merescut elogi.

MINISTERIO
DE CULTURA

REGALO ALS LECTORS DE L' AVENS.

LA ESCLAVA.—Quadro de D. Francisco Masriera.

MINISTERIO
DE CULTURA

D. JAUME COLLELL

ASI absoluta es la carencia de noticias biográficas que hi ha respecte de Mossen Jaume Collell. ¿ Qui no 'l coneix ? Sa veu potent y fogosa s' ha fet sentir més d' una vegada fins als últims recons del gran saló de la Llotja en que 'l públich escolta cada any als poetas dels Jochs Florals. Sas composicions, plenas de foch y valentía com son autor, se recordan per tots ; y no obstant, á Mossen Collell se l' admira, se 'l discuteix, se 'l ataca á voltas, pero sa biografía no 's coneix. Vivint á Vich, en qual ciutat va neixer l' any 1847, sols de quant en quant ve á Barcelona. Allí dirigeix actualment lo periódich relligiós y literari *La veu del Montserrat* y allí també ha publicat sempre sas obras : allí s' ha fet popular y ab aixó sembla tenirne prou.

Lo 7 de Maig de 1871 va esser proclamat Mestre en Gay Saber havent guanyat en tres anys consecutius los tres premis pera serho.

Sas obras son pocas y entre ellas algunas son més de propaganda relligiosa que literarias. Se cita com á notable *Lo Nou Fra Anselm*, llibre de consells compost per un estudiant de Teología. Ha publicat també *La Garba Montanyesa*, recull de poesías del Esbart de Vich, del qual pot dir-se que Mos. Collell es l' ánima. Es també notable y molt coneguda sa oda *A la gent de l' any vuyt*.

Ultimament ha sigut nombrat president de la societat arqueológica pera la conservació del monument descobert á Vich.

D. TOMÁS FORTEZA

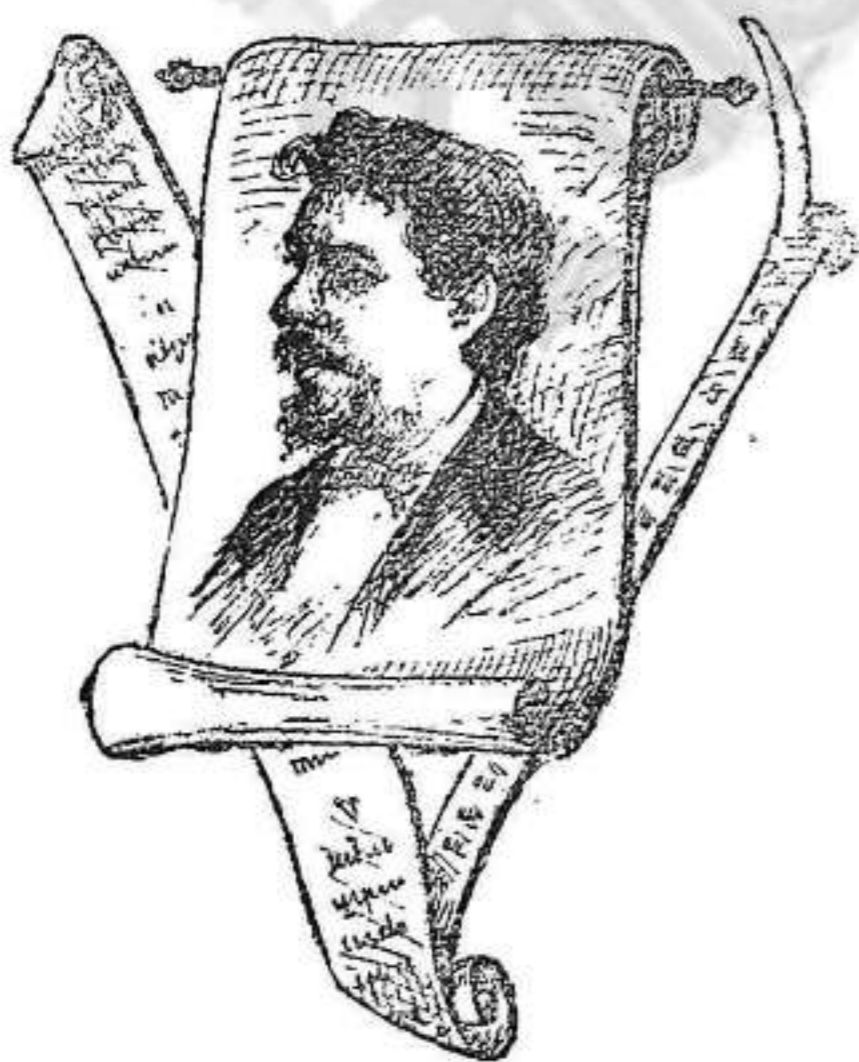
UAN Forteza eixí á la vida literaria, feya ja alguns anys que s' havia despertat lo renaiement en las Balears. La primera obra que d' éll se conegué fou la bonica poesia *Mallorca* qu' obtingué premi extraordinari en los Jochs Florals de 1869.

Després d' aquest guanyá en pochys anys los tres premis ordinaris ab sas poesías *L' Ombra de 'n Muntaner*, *Lo Compte d' Ampuries* y la *Llegenda de Sant Segimon*, essent proclamat *mestre* l' any 1873.

Nasqué en Palma lo dia 13 de Maig de 1838.

FRANCESCH UBACH Y VINYETA

OLDRÍAM, al haver d' escriurer la vida literaria de tants ingenis, no ténir de reduhirnos á la estreta muralhada d' uns quants apuntes biográfichs. Cada vegada que novament preném la ploma pera recomensar nostra tasca vola l' imaginació devant d' aquests titans de la nostra literatura y ¡quan nos plauría allavors deixar á la ma correr á sa voluntat!

Mes no es aquesta, avuy, la nostra missió, aixís es que deixant apart las moltíssimas reflexions á que 's presta, l' excelent poeta, quals mérits nos toca ressenyar, seguirem la nostra tasca.

Dels més fecundos de nostres lírichs es, N' Ubach y Vinyeta, sense que gens danyi, en sas obras, la cantitat á la calitat. Testimoni nos ne poden donar las més de vuitanta voltas que en diversos certámens ha sigut triunfalment proclamat ; divuit de las quals (3 premis ordinaris, 5 extraordinaris y 10 accéssits) foren en los Jochs Florals, valentli en 3 de Maig de 1874 lo títol de mestre en Gay saber. Las coleccions poéticas que té publicadas son : *Primerencas*, llibret apreciable, desigual en lo tot, pero sublim en algunas parts com en las *Meditació*, *Maig*, *La nova primavera* y *Propósit* que, com la bonica *anacreóntica* que ho es d' Iglesias, pot ser imitació del castellá ; *Celisties* (*Aubades y Serenas*) y sobre tot *Expansions* en la que hi han poesías com *Lo llach* que podrián dar á N' Ubach lo nom de Lamartine catalá.

No ha desmentit, certament, son geni al portar sas concepcions al teatre : *Honra, patria y amor*, *Los hereus*, *Rialles y ploralles*, *La ma freda*, *La cua del xueta* y *Margarida de Prades* son obras de tot punt valiosas, y molt més ho son las tragedias *Joan Blancas* y *Almodis* premiadas primer en los Jochs Florals de 1879 y 1880 y aplaudidas, després, ab entusiasme en lo Teatre Catalá. Molt poch fa que parlarem de *Lo pes de la culpa*.

Es lo poeta *militant* que més estudia. S' ha dedicat á la crítica (te un treball premiat en los Jochs Florals que 's titula *Apuntacions históricas-críticas del Teatre Catalá*), y á la historia (encara qu' es més be obra poética citarém lo *Romancer catalá*) que li ha valgut ser nombrat membre corresponent de l' Academia d' aquest nom.

Lo estrany es que 'l Sr. Ubach y Vinyeta pugui fer tot aixó al mateix temps que porta ab singular acert, durant tot lo dia, no poca part del despatx mercantil d' una acreditada casa, desde fa molts anys, y qu' hagi adquirit sense sortir dels estudis de Tiana, vila que lo vegé naixer en 1843, primer, dedicantse al ofici de daurador y després, entre sumas y restas, lo cúmulo de coneixements que posseheix. La constancia y afany del geni han fet surar sas aficions per sobre de tot y avuy ocupa un dels més preferents llochs de la nostra literatura.

FREDERICH SOLER Y HUBERT

o poeta més popular á Catalunya es en Frederich Soler. Aixís ho afirma en Tubino en sa poch acertada historia de la literatura catalana contemporánea, y en aixó just es confessar qu' está en lo cert.

La poesía dramática es la més á propòsit pera popularisar á un autor y en Soler que desde las taulas escénicas ha dominat á tota mena d' espectadors ara escribint lleuger y humorístich, ara en sentit serio y filosófich, unes voltes bonicas comedias de costums, altres deixanse de la moderna escola, no podía menys que arribar á ser lo rey dels espectadors, lo poeta del poble.

En Frederich Soler es considerat com l' ánima del teatre catalá: passen de vuytanta las obras que té representadas.

Comensá per petitas parodias comich-bufas que no dongueren poch nom á En Serafí Pitarra, pseudónim qu' allavors usava y per lo qual tothom lo coneix fins avuy, y entre las quals ni ha algunas com *L' esquella de la torratxa* y *Lo castell dels tres dragons* que encara se representan ab aplauso y que fan ovirar ja, en algunas escenas, un ver talent dramátich.

Nombrar todas las obras que, desde allavors, portá al teatre, cada vegada ascendin en categoría respecte al género, no 'ns ho permet l' espay. Sols farém referencia de *Las joyas de la Roser*, primera producció seria sentimental que composá; de *La dida*, *La filla del marxant* y *Lo ferrer de tall*, que tan populars s' han fet; de lo *Cercol de foch*, drama á lo Echegaray; y de *Lo dir de la gent*, la mellor, sens dupte, de las obras d' En Soler y premiada en los jochs florals lo mateix any que Joan Blancas d' En Ubach.

Si com poeta dramátich es lo primer de Catalunya pochs n' hi ha que l' aventatjin com poeta lírich. També al principi cultivá la poesía, podriam dir bufa, en las risibles relacions del Faust, Lo Profeta y altres óperas, empero á mesura qu' anaba tornantse veritable literat ben bé demostrá de lo qu' era capás. A l' hermosura de la versificació s' anyadeix en sas poesías líricas, las més de las vegadas l' encant del bon diálech y l' interés es-

cénich que las hi dona cert colorit popular y las fa bellíssimas. D' ellas ne té publicadas un gros volúm ilustrat entre las quals sobresurten *Los companys de Sertori*, *Lo baster del esquirol*, *Lo llaç blanch* etc., dos de baladas, y un altre de poesías humorísticas.

En los jochs florals vegé mencionada una poesia seva, un altre guanyá un accéssit, un altre la flor natural, y en 1875 se li adjudicáren dos premis ordinaris, dos extraordinaris, los accéssits y cinch mencions honoríficas, obtenint lo títol de *Mestre en Gay Saber*.

Ha sigut elegit mantenedor tres vegadas y en la memoria de tots está encara, lo bellisim y animós discurs ab que, president del consistori l' any passat, obrí l' acte de l' adjudicació dels premis.

D. ÀNGEL GUIMERÁ

INGUÉ lo Senyor Guimerá son bressol en terra castellana : en Santa Creu de Tenerife. Son pare era catalá pero no sa mare, y éll era ja gran quan encara no sabía parlar una paraula en nostra llengua.

Vingut á Catalunya, comensá á darse á co-neixer als vint anys publicant algunas poesías en lo setmanari « La Gramalla.»

Dos anys després (en 1872), se encarregá de la direcció de « La Renaixensa », revista fundada l' any anterior per En Francesch Matheu. En ella continúa encara avuy que está convertida en periódich diari de desde 1881.

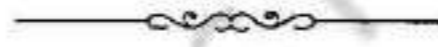
Fou proclamat mestre en Gay Saber lo 6 de Maig de 1877 per sas tres poesías « L' any mil » « Lo darrer plant de 'n Claris » y « Romiatje.» Totes tres son molt notables per sa originalitat y forsa d' entonació, pero, á nostre parer, més especialment la primera.

Com á poeta dramátich En Guimerá está també á gran altura haventli bastat pera adquirir tal lloch sa tragedia « Gala Placidia.» Actualment ne

te escrita una altre que conserva inédita y que du per títol «Judith de Velb.» Prepara igualment una edició de sas poesías líricas ab la traducció castellana al costat y magnífichs dibuixos de 'n Fabrés. La antiga empresa de la Biblioteca d' Art y Lletres era la qu' havia d' editarla y creyém que la nova no deixarà de ferho aviat donant així á coneixer fora de Catalunya á un poeta qual inspiració sorprendrà segurament á quants parlin la llengua de Cervantes.

D. DAMÁS CALVET

Lo primer Consistori (1859) dels Jochs Florals, concedí la *englantina d' or* al Senyor Calvet per sa valenta é inspirada poesia *Sonells! Desembarch dels almogavers en Orient*. Se 'n endugué en 1863 la *flor natural* ab sa poesia *Los ayres de la patria*; y en 1878 se 'l proclamá mestre en Gay saber.

En la *Biblioteca de Lo Gay Saber*, se publicá en 1880 un volum baix lo modest títol de *Vidrim*s, colecció de sas mellors poesías catalanas. Aquest tomet constituheix la una

obra que 'l Sr. Calvet ha publicat en nostra llengua; en éll s' hi veuen á més de moltes poesías originals, varias encertadas traduccions del provençal, italiá, etc.

D. JASCINTO VERDAGUER

IFÍCIL seria trovar entre 'ls moderns molts que juntessin á la inspiració de nostre gran poeta, un origen tant humil. Nascut en lo poble de Folgarolas prop de Vich, lo 17 d' Abril de 1845 tingué per pare un picapedrer. Ell fou sempre en sa juventut un pagés y encara está en la memoria de tots sa presentació ab barretina en los jochs florals de 1865 á recullir un premi y un accésit guanyats ab sas poesías

«A la mort d' en Rafel de Casanova» y «Los minyons d' en Veciana» Lo següent any hi concorregué també ab quatre poesías sortint igualment premiat y després de set anys en que semblá oblidar la poesia pera ferse capellá, en 1873 obtingué en los Jochs altres dos premis per lo «Plor de la tortra» y «La batalla de Lepant,» tornant lo següent any á obtenirne un més per sa llegenda «Sant Francesch s' hi moría»

Alterada la salut del jove poeta por atachs nerviosos, va veures precisat á sortir de Catalunya y á cercar los ayres de la mar ensemps que las distraccions dels viatjes. Llavoras se fiu capellá d' un dels vapors de 'n Lopez y aixis, en mitj del Occéan, acabá d' escriurer y de polir la magnífica obra qu' havia comensat en mitj del camp: la Atlántida.

Després d' aquesta publicá los «Idilis y cants místichs» plens de sentiment y dolsura y finalment dos coleccions en honor de la Verge de Montserrat y varis «Cántichs» relligiosos. Es també excelent prosista encara que siguin pochos sos trevalls no poétichs y es innegable qu' ha portat á la llenga catalana á una altura en que no té res qu' envejar á cap altre y sí molt de qu' esser envejada.

Fou proclamat mestre en Gay Saber en 1880, any en que guanyá lo tercer premi ordinari ab la cansó «La barretina»

Lo Consistori d' aquest any lo constituheixen gayre bé 'ls mateixos individus del 1859 primer de la restauració, y son los següents :

- D. MANEL MILÁ Y FONTANALS, president.
- D. LLUIS PONS Y GALLARZA.
- D. VÍCTOR BALAGUER.
- D. GERONI ROSSELLÓ.
- D. MARIAN AGUILÓ.
- D. Cárlos Pirozzini.
- D. ANTONI DE BOFARULL, secretari.

Aquestos senyors han acordat concedir la *flor natural* á la poesia *La cigala y la formiga* que porta per lema *Cicada soror mea* que ha resultat esser de D. APELES MESTRES ;

la *englantina d' or* á la poesia *Als Pirineus* que dú per lema *Excelsior* que n' ha resultat esser autor D. JOSEPH FRANQUESA Y GOMIS ;

y la *viola d' or y d' argent* á la poesia *Les noces d' or* que porta per lema *Quan l' arbre es vert l' ombreta es bona*, que ha resultat esser obra de D. ARTUR MASRIERA Y COLOMER.

Lo senyor Franquesa y Gomis per haver, ab lo d' avuy, obtingut los tres premis ordinaris que 's requereixen, es proclamat mestre en Gay Saber.

Nostra més cordial enhorabona al senyor Franquesa per son nou títol, y á tots los que han guanyat merescut premi en los Jochs Florals d'enguany los alcansi la felicitació que de tot cor los hi envia la Redacció de *L' Avens*.

*
* *

Veus aquí exposat sumariament lo que ha sigut la patriótica festa que *L' Avens* s' honra en commemorar, ab motiu de celebrarse 'l 25 aniversari de sa restauració.

¡ Que tinguin los Jochs Florals forsa anys de vida, però de vida robusta, que podrá donárseli mentres comtém ab l' ajuda dels que sostenen las restants literaturas regionals d' Espanya y Fransa, y 'l Consistori obri ab recta conciencia en judicar !

LA REDACCIÓ.

Barcelona 6 de Maig de 1883.

A la Poesia dels Jochs Florals

Llahors á tú! primaveral poesia,
oh, falaguer cantar
Avuy tas glorias de perpétua vida
ensalzarem plegats.

Institució dels JOCHS FLORALS galana
ja pots ta veu alsar
que tots los cors de catalana terra
per tú bategarán.

Estel que guias á las patrias lletras
sa inspiració servant,
que may la mort ab son alé 't fereixe
que no t' apaguis may.

ADVERTENCIA.

La Redacció de L' AVENS se considera en lo deber d' advertir qu' en la dificultat de trovar los retratos més recents de tots los mestres en Gay Saber, s' ha vist obligada á acudir en alguns á los de sa juvenesa y en altres á contentarse ab los de escás parecut que han donat á llum anteriorment varias obras y periódichs.

Imprempta de L. Obradors, carrer de S. Ramon, 4.